

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601, тел./факс: (044) 278-83-90, тел. (044) 284-05-54,
278-82-90; e-mail: minregion@minregion.gov.ua, сайт: www.minregion.gov.ua;
код згідно з ЄДРПОУ 37471928

№ _____ на № _____ від _____

Державна регуляторна служба України

Міністерство розвитку громад та територій України відповідно до § 32 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 року № 950, з метою удосконалення сфери поховання розробило та направляє на погодження проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України у сфері поховання».

Просимо розглянути та погодити зазначений проект Закону України у визначений законодавством термін.

Додатки:

1. Проект акта на 12 арк.
2. Пояснювальна записка на 3 арк.
3. Порівняльна таблиця на 13 арк.
4. Аналіз регуляторного впливу на 15 арк.
5. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк.

Заступник Міністра

Наталія ХОЦЯНІВСЬКА

Божко Ольга
Тел. 207-1-811
+38 (093) 403-03-83

МІНРЕГІОН
№7/11/19379-20 від 04.12.2020
1776562

Підписано ЕЦП
Хоцянівська Наталія Володимирівна
04.12.2020 10:17

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України у сфері поховання

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. У Кримінальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131) назву та частину першу статті 297 викласти у такій редакції:

“Стаття 297. Наруга над місцем для поховання або над тілом померлого

1. Наруга над місцем для поховання, над тілом (останками, прахом померлого або над урною з прахом померлого, а також незаконне заволодіння тілом (останками, прахом) померлого, урною з прахом померлого, предметами, що знаходяться на (в) могилі, в іншому місці для поховання, на тілі (останках, прахові) померлого, –

караються штрафом від однієї тисячі до чотирьох тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк.”.

II. Внести зміни до Закону України “Про поховання та похоронну справу” (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 7, ст. 47 із наступними змінами):

1) статтю 2 викласти в такій редакції:

“Стаття 2. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

благоустрій місця для поховання — заходи щодо облаштування, утримання та збереження в санітарному стані місць для поховання;

волевиявлення особи щодо ставлення до її тіла після смерті — бажання, виражене в усній (у присутності свідків) або в письмовій формі, завірене в установленому законодавством порядку;

кладовище — відведена в установленому законом порядку земельна ділянка, обладнана інженерними спорудами, на території якої здійснюється поховання померлих шляхом поміщення в могилу труни з тілом або урни з прахом померлого;

колумбарій — інженерна споруда, призначена для поховання урн із прахом померлих, розміщена на території кладовища або іншій відведеній в установленому законом порядку земельній ділянці;

користувач (власник) місця для поховання (місця для родинного поховання) — особа, яка здійснила перше поховання на відведеному місці для поховання (місці для родинного поховання) та/або має відповідне свідоцтво про поховання;

крематорій — інженерна споруда з устаткуванням, призначеним для спалювання трупів із тілами померлих, розміщена на території місця поховання, відповідно до затвердженої проектної документації;

кремація — спалювання труни з тілом померлого в крематорії;

місце поховання — кладовище або колумбарій чи інша інженерна споруда, призначена для здійснення поховання померлих, яка розміщена на відведеній в установленому законом порядку земельній ділянці;

місце почесного поховання — відведені у встановленому законом порядку сектори для почесних поховань у місцях поховання або земельні ділянки поза територією місць поховання, призначені для організації почесних поховань;

місце для поховання — місце на кладовищі або в колумбарії чи іншій інженерній споруді, призначеній для здійснення поховання померлих, на відведеній в установленому законом порядку земельній ділянці;

могила — місце на кладовищі, де похована труна з тілом чи урна з прахом померлого;

місце для подвійного поховання — місце для поховання труни з тілом померлого на кладовищі та одне додаткове місце для майбутнього поховання;

місце для родинного поховання — місце для поховання труни з тілом померлого на кладовищі та додаткові місця для майбутнього поховання родичів померлого;

надавачі ритуальних послуг — ритуальна служба, суб'єкти господарювання, що провадять діяльність з надання ритуальних послуг і у випадках, передбачених цим законом, уклали договори із сільським, селищним, міським головою або ритуальною службою про надання цих послуг, а також суб'єкти господарювання, які виготовляють та реалізують предмети ритуальної належності;

намогильна споруда — предмет ритуальної належності, який є елементом благоустрою місця для поховання та встановлюється у межах місця для поховання, відведеного в установленому порядку, з метою увічнення пам'яті про похованого;

наруга над місцем для поховання:

самовільне утворення надписів, малюнків, символів або інших зображень на кладовищенських спорудах, що використовуються для церемонії поховання та поминання померлих, намогильних спорудах, склепах, урнах з прахом, могилах чи інших місцях для поховання;

самовільне пошкодження, розкопування, руйнування або в інший спосіб знищення кладовищенських споруд, що використовуються для церемонії поховання та поминання померлих, намогильних споруд, огорож, склепів, урн з прахом, могил чи інших місць для поховання;

використання з метою, не передбаченою чинним законодавством, чи самовільне використання кладовищенських споруд, що використовуються для церемонії поховання та поминання померлих, намогильних споруд, склепів, урн з прахом, могил чи інших місць для поховання або вчинення інших дій, що мали на меті зневажити родинну чи суспільну пам'ять про померлого, продемонструвати зневажливе ставлення до місця для поховання та суспільних, релігійних принципів і традицій в цій сфері;

наруга над тілом (останками, прахом) померлого — вчинення непристойних умисних дій над тілом (останками, прахом) померлого, самовільне знімання одягу з тіла (останків, праху) померлого, переміщення в інше місце або розчленування чи знищення тіла (останків, праху) померлого, здійснення акту некрофілії, використання частин похованого тіла з ритуальними чи іншими, не передбаченими чинним законодавством цілями, або вчинення інших дій, що мали на меті зневажити родинну чи суспільну пам'ять про померлого, продемонструвати негативне ставлення

до померлого, завдати образи рідним та близьким померлого, виявити зневагу до суспільних, релігійних принципів та традицій в цій сфері;

несанкціоноване місце поховання або місце для поховання - місце поховання або місце для поховання, організоване у невідведеному для цього в установленому законодавством порядку місці;

підпоховання — вид ритуальної послуги, пов'язаної із похованням в установленому порядку в існуюче місце для поховання труни з тілом померлого або урни з прахом померлого;

поховання померлого — комплекс заходів та обрядових дій, які здійснюються з моменту смерті людини до поміщення труни з тілом або урни з прахом в місце для поховання, виділене у встановленому законом порядку;

предмети ритуальної належності — вироби, що є невід'ємними атрибутами поховання, а також елементи благоустрою місця для поховання;

ритуальні послуги — послуги з організації та здійснення поховання, а також щодо благоустрою місця для поховання;

склеп — наземна, підземна або частково заглиблена в землю інженерна споруда, призначена для поховання, побудована в межах місця для поховання, виділеного у встановленому законом порядку, та є елементом благоустрою місця для поховання;

урна з прахом — ємність, призначена для збереження та/або поховання праху померлого;

утримання місця поховання — заходи, пов'язані з доглядом за місцем поховання з метою його своєчасного санітарного очищення, озеленення, збереження та відновлення, а також ремонту розташованих в межах місця поховання об'єктів благоустрою.”;

2) у частині п'ятій статті 8:

пункт 1 викласти в такій редакції:

“1) вирішують відповідно до закону питання про відведення земельних ділянок для організації місць поховання та будівництво крематоріїв;”;

доповнити новим пунктом 3:

“3) вирішують питання про будівництво крематоріїв на умовах державно-приватного партнерства, у тому числі на умовах концесії, у порядку, встановленому законами України «Про державно-приватне партнерство» та «Про концесію»;

У зв'язку з цим пункти 3 – 6 вважати пунктами 4 – 7.

3) частину третю статті 10 викласти в такій редакції:

“Надання ритуальних послуг та виготовлення предметів ритуальної належності здійснюється з дотриманням вимог державних стандартів, інших норм і правил, встановлених законодавством, на підставі договору-замовлення на організацію та проведення поховання або іншого договору.”;

4) доповнити Закон статтею 10¹ такого змісту:

“Стаття 10¹. Перевезення тіл померлих

Перевезення тіл померлих до та з судово-медичних і патологоанатомічних установ центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, до місць поховання здійснюється ритуальними службами або за договором суб'єктами господарювання інших форм власності на автотранспортних засобах з відповідною ритуальною символікою, обладнаних для перевезення тіл померлих.”;

5) в абзаці третьому частини другої статті 11 слова “та довідка про смерть” виключити;

6) частину першу статті 12 викласти у такій редакції:

“Виконавець волевиявлення померлого або особа, яка зобов'язалася поховати померлого, на підставі свідоцтва про смерть, з метою укладення договору-замовлення на організацію та проведення поховання або іншого договору, має право обрати виконавців послуг серед надавачів ритуальних послуг.”

7) у статті 14:

частину третю виключити;

в частині п'ятій слова “пунктом “в” замінити словами “пунктами “в” або “г””;

8) статтю 17 викласти в такій редакції:

“Стаття 17. Поховання померлих, які отримували соціальні послуги

Поховання померлих, які на момент смерті отримували соціальні послуги стаціонарно у приміщеннях надавача соціальних послуг, здійснюється за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.”;

9) статтю 21 викласти в такій редакції:

“Стаття 21. Перепоховання останків померлих

Перепоховання останків померлих здійснюється на підставі дозволу на перепоховання останків померлого.

Суб’єктом надання адміністративної послуги з видачі дозволу на перепоховання останків померлого є виконавчий орган сільської, селищної, міської ради населеного пункту, на території якого поховані останки померлого.

Для отримання дозволу на перепоховання останків померлих користувач (власник) місця для поховання (місця для родинного поховання) звертається із заявою до виконавчого органу сільської, селищної, міської ради населеного пункту (у тому числі через центр надання адміністративних послуг). Заява може подаватися через центр надання адміністративних послуг, утворений райдержадміністрацією, на основі узгодженого рішення органу місцевого самоврядування та зазначеної адміністрації.

До заяви про отримання дозволу на перепоховання останків померлих додається копія одного із документів, що посвідчує особу.

Заява про отримання дозволу на перепоховання останків померлих, разом із доданим до неї документом, подаються одним з таких способів:

особисто під час відвідування органу місцевого самоврядування або центру надання адміністративних послуг, зокрема за наявності технічної можливості шляхом заповнення відповідною посадовою особою органу місцевого самоврядування або центру надання адміністративних послуг електронної форми заяви, її роздрукування та підписання особою;

через Єдиний державний веб-портал електронних послуг або інтегровану з ним інформаційну систему в електронній формі за наявності технічної можливості. Ідентифікація особи здійснюється з використанням кваліфікованого електронного підпису;

рекомендованим листом з повідомленням про вручення. Засвідчення справжності підпису особи у заяві здійснюється відповідно до Закону України “Про нотаріат”.

У разі наявності технологічного забезпечення для обміну електронними даними у системі електронної інформаційної взаємодії необхідні відомості орган місцевого самоврядування отримує шляхом доступу до даних інформаційних систем, баз даних, реєстрів згідно з Положенням про електронну взаємодію державних електронних інформаційних ресурсів, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

У разі відсутності технологічного забезпечення для отримання необхідних даних у системі електронної інформаційної взаємодії або відсутності необхідних відомостей в інформаційних системах, базах даних, реєстрах такі відомості орган місцевого самоврядування отримує від особи, яка подає заяву про отримання дозволу на перепоховання останків померлих.

За результатами розгляду поданих документів безоплатно протягом 30 календарних днів з дати їх реєстрації у виконавчому органі сільської, селищної, міської ради населеного пункту видається дозвіл на перепоховання останків померлих або обґрунтована письмова відмова у видачі дозволу на перепоховання останків померлих.

Підставами для відмови у видачі дозволу на перепоховання останків померлих є:

- заява подана особою, яка не має права її підписувати;
- подання документів, необхідних для отримання дозволу на перепоховання останків померлих, не в повному обсязі;
- виявлення в документах, поданих для отримання дозволу на перепоховання останків померлих, недостовірних відомостей;
- неможливість дотримання вимог санітарного законодавства під час здійснення перепоховання останків померлих.

Перепоховання останків померлих здійснюється за рахунок коштів користувача (власника) місця для поховання (місця для родинного поховання).

Перепоховання останків померлих, воїнів із братських і одиночних могил здійснюється з дотриманням вимог законів України “Про охорону культурної спадщини” та “Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років”.

Під час перепоховання останків померлих контроль за дотриманням безпечних умов праці протягом усього терміну ведення робіт здійснює виконавчий орган сільської, селищної, міської ради населеного пункту.”;

10) у статті 23:

у частині п'ятій слово “кладовищ” замінити словами “місць поховання”;

доповнити новою частиною такого змісту:

“Закриття місць поховання проводиться виконавчим органом сільської, селищної, міської ради з дотриманням санітарного законодавства.”;

11) статтю 25 викласти в такій редакції:

“Стаття 25. Місця для поховання

За заявою виконавця волевиявлення померлого або особи, яка взяла на себе зобов'язання поховати померлого, комунальним підприємством (а в разі його відсутності – виконавчим органом сільської, селищної, міської ради) на території місця поховання безоплатно в одnodенний термін виділяється місце для поховання померлого відповідно до затвердженої проектної документації. У випадку порушення терміну виділення місця для поховання комунальне підприємство (а в разі його відсутності – виконавчий орган сільської, селищної, міської ради або об'єднаної територіальної громади), що є суб'єктом розгляду відповідної заяви, несе відповідальність відповідно до закону.

За бажанням одного з родичів, визначених у частині п'ятій статті 6 цього Закону, для поховання двох чи більше померлих безоплатно виділяється місце для родинного поховання.

У разі, якщо особа звертається до комунального підприємства (а в разі його відсутності – виконавчого органу сільської, селищної, міської ради) із заявою про виділення місця для поховання у зв'язку із перепохованням останків померлих її розгляд здійснюється відповідно до частини першої цієї статті.

Після здійснення поховання померлого (перепоховання останків померлих) виконавцю волевиявлення померлого або особі, яка взяла на себе зобов'язання поховати померлого, як користувачу (власнику) місця для поховання (місця для родинного поховання) виконавчий орган сільської, селищної, міської ради населеного пункту безоплатно в термін до п'ятнадцяти календарних днів з дати реєстрації заяви особи до відповідного органу видається свідоцтво про поховання (перепоховання останків померлих), зразок якого затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері

житлово-комунального господарства або обґрунтована письмова відмова у видачі свідоцтва про поховання (перепоховання останків померлих).

Для отримання свідоцтва про поховання (перепоховання останків померлих) виконавець волевиявлення померлого або особа, яка взяла на себе зобов'язання поховати померлого, подає до виконавчого органу сільської, селищної, міської ради населеного пункту (у тому числі через центр надання адміністративних послуг) заяву.

До заяви додаються такі документи:

копія одного з документів, що посвідчують особу;

дозвіл на перепоховання останків померлих та попереднє свідоцтво про поховання (у разі перепоховання останків померлих).

Заява може подаватися через центр надання адміністративних послуг, утворений райдержадміністрацією, на основі узгодженого рішення органу місцевого самоврядування та зазначеної адміністрації.

Заява разом із документами, що до неї додаються, подаються одним з таких способів:

особисто під час відвідування органу місцевого самоврядування або центру надання адміністративних послуг, зокрема за наявності технічної можливості шляхом заповнення відповідною посадовою особою органу місцевого самоврядування або центру надання адміністративних послуг електронної форми заяви, її роздрукування та підписання особою;

через Єдиний державний веб-портал електронних послуг або інтегровану з ним інформаційну систему в електронній формі за наявності технічної можливості. Ідентифікація особи здійснюється з використанням кваліфікованого електронного підпису;

рекомендованим листом з повідомленням про вручення. Засвідчення справжності підпису особи у заяві здійснюється відповідно до Закону України "Про нотаріат".

У разі наявності технологічного забезпечення для обміну електронними даними у системі електронної інформаційної взаємодії необхідні відомості орган місцевого самоврядування отримує шляхом доступу до даних інформаційних систем, баз даних, реєстрів згідно з Положенням про електронну взаємодію державних електронних інформаційних ресурсів, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

У разі відсутності технологічного забезпечення для отримання необхідних даних у системі електронної інформаційної взаємодії або відсутності необхідних відомостей в інформаційних системах, базах даних, реєстрах такі відомості орган місцевого самоврядування отримує від особи, яка подає заяву.

Підставами для відмови у видачі свідоцтва про поховання (перепоховання останків померлих) є подання виконавцем волевиявлення померлого або особою, яка взяла на себе зобов'язання поховати померлого, неповного пакету документів, необхідних для отримання свідоцтва про поховання (перепоховання останків померлих) або виявлення у поданих документах недостовірних відомостей (у разі перепоховання останків померлих).

Свідоцтво про поховання (перепоховання останків померлих) дає право його пред'явнику на встановлення намогильних споруд у межах могили (місць для родинного поховання), вирішення питання про проведення підпоховання, здійснювати інші дії, пов'язані з використанням місця для поховання, якщо це не суперечить законодавству.

На могилах (місцях для родинного поховання) можуть встановлюватися намогильні споруди, склепи за індивідуальним замовленням у межах, встановлених для могили (місця для родинного поховання). Встановлені намогильні споруди, склепи реєструються комунальним підприємством (а в разі його відсутності - виконавчим органом сільської, селищної, міської ради населеного пункту) у книзі обліку намогильних споруд, форму якої затверджує центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

Забороняється здійснювати поховання інших померлих (підпоховання), встановлення намогильної споруди, склепу без згоди користувача (власника) місця для поховання (місця для родинного поховання).

Підпоховання труни з тілом померлого або урни з прахом в існуюче місце для поховання допускається тільки після дотримання вимог санітарного законодавства за згодою користувача (власника) відповідного місця для поховання (місця для родинного поховання) та за умови дотримання нормативних розмірів місця для поховання.

У разі виявлення несанкціонованих місць для поховань, місць поховань поза територією, відведеною в установленому законодавством порядку, перепоховання померлих на місце поховання здійснює особа, яка здійснила таке поховання, за власні кошти. Якщо особу, яка здійснила таке

поховання, не виявлено, перепоховання померлих здійснюється за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету.”.

12) у статті 31:

частину четверту викласти у такій редакції:

“У разі наруги над місцем для поховання чи осквернення або руйнування могил, у випадках передбачених законом, відшкодування матеріальних збитків здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету з наступним їх відшкодуванням за рахунок винних осіб згідно із законом.”;

після частини четвертої доповнити новою частиною такого змісту:

“Визначення розміру матеріальних збитків у разі наруги над місцем для поховання чи осквернення або руйнування могил, у випадках передбачених законом, здійснюється у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.”.

У зв'язку з цим частину п'яту відповідно вважати частиною шостою;

13) у тексті Закону:

слова “галузь поховання”, “спеціалізовані комунальні підприємства”, “особи без певного місця проживання” в усіх відмінках та формах числа замінити відповідно словами “сфера поховання”, “комунальні підприємства”, “бездомні особи” у відповідному відмінку і числі;

слова “санітарних правил”, “санітарно-епідеміологічного законодавства” в усіх відмінках замінити словами “санітарного законодавства” у відповідному відмінку.

III. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону:

привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд та приведення міністерствами та іншими центральними і місцевими органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів у передбачених цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized, cursive script that is difficult to decipher but appears to be a personal name or official signature.